47ste jaar. — Nr 120.

Zaterdag 6 October 1900.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franc* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee » » 5 »
Een » » 4 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 12 1/2 centmes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 6e OCTOBER 1900.

VAN ALLES WAT.

Het comiteit, dat eene internationale tentoonstelling inricht te Luik voor 1903, heeft aan het gouvernement laten weten, dat het hoegenaamd van zijn plan niet heeft afgezien, zooals het gerucht geloopen heeft.

Maar het doet een roep op de bescherming der regeering en hoopt dat deze hare hulp niet zal weigeren om de moeilijkheden van dergelijke onderneming te boven te komen.

* * *

Er zijn dit jaar bijna geene lijsters. Met duizende stroppen, vangt men er in de Ardennen nauwelijks eenige. Waar is de tijd dat men er honderden daags ving ? Zij schijnen van jaar tot jaar te verminderen en dit maal heeft het spreekwoord : « Veel beziën, veel lijsters, » hard gelogen, want de lijsterbeziënboomen waren nog nooit zoo vol en lijsters zijn er niet te zien.

* * *

Onder de tallooze dwaasheden die op het internationaal socialistisch congres te Parijs verteld zijn, weet ik niet of er eene grootere zou te vinden zijn dan deze :

« België is het land waar de socialisten het bewind het meest nabij zijn. »

Spijtig dat onze dagbladen deze ongerijmdheid niet beter hebben doen uitkomen ; zij zou op kolossalen schaterlach onthaald zijn van Oostende tot Aarlen.

Indien deze woorden niet werden uitgesproken door een der Belgische afgeveerdigden, zijn zij niettemin den weergalm van de stoefferijen, welke door de pelgrims van *Vooruit & Maison du Peuple* te Parijs in massa zijn aan den man gebracht.

Wanneer men ze hoort, zijn zij reeds de invloedrijkste partij in de Kamer, daar het van hun afhangt het parlementaire werk stil te leggen.

Zij verklaren ook, dat zij binnen kort het zuiver, eenvoudig algemeen stemrecht zullen bezitten ; als 't noodig is, zullen zij daarvoor eene revolutie wagen, en dan, en dan voegen zij er bij, zullen zij zeker de meerderheid hebben in de Kamers.

Wat de monarchie betreft, deze zal — volgens deze praatmakers — het nauwelijks nog eenige jaren uithouden.

Wacht tot wij dat de roode vlaggen op de stadhuizen hebben geplaatst en dan hoeven wij nog enkel den vinger op te heffen om de republiek te doen uitroepen : de troon zal instorten als een kaartenhuis.

Indien de Fransche socialisten die dwaasheden ernstig hebben opgenomen, zullen zij erg teleurgesteld zijn, wanneer zij zien hoe onze bevolking prins Albert toejuicht, wiens gelukkig huwelijk een onderpand is voor de toekomst van ons nationaal stamhuis.

* * *

Een groot dagblad van Parijs schrijft :

« Belgenland, zoo klein in bevolking en uitgestrektheid, is groot door zijne wondere » werkzaamheid en zijne vaderlandsche kloekmoedigheid.

« Allengskens wordt dit land een voorbeeld » van beschaving en vooruitgang voor de » andere landen en door zijnen geest van » vrijheid en voorspoed, bekleedt het eene » plaats dat andere volkeren benijden.

» Op den oogenblik dat velen het leven en » zedelijken welstand schijnen te verachten » en door hoogmoed en hebzucht zich verslinden in bloedige oorlogen roepende Belgen » de aandacht van gansch de wereld op » wetenschap, koophandel en kunsten, de » schoonste sieraden die het hoofd van den » mensch kunnen bekroonen ! »

Al de liberale gazetten van het land drukken deze lofrijke woorden, maar geen enkel voegt er bij dat die roemrijk geworden welstand bijzonderlijk bestadigd is geweest, sedert de 16 jaren dat de katholieken het land bestieren !

Integendeel, zij schrijven wekelijks dat Belgenland onder het katholiek bestuur kwijnt en te niet gaat en dat de andere volkeren met ons medelijden hebben en ons misprijzen.

Aan dit alleen kan men zien hoe het liberalism den vooruitgang van't vaderland ter herte neemt !

* * *

In Frankrijk zijn er 35 duizend paters en 125 duizend nonnen. Zij geven 't onderwijs aan twee millioen kinderen, verzorgen 200 duizend zieken en ouderlingen en 100 duizend weezen. Negen duizend Fransche priesters, vier duizend paters en 34 duizend zusters zijn werkzaam in de uitlandsche missiën. Naar allen schijn, zal 't in Frankrijk gaan gelijk bij ons. Als ze op straat komen, worden ze door *leegloopers* achterna gekwaakt : « luierik » !

Aardig is 't. 't Fransch staatsbestuur, dat er zoo op uit is de kloosterlingen te plagen, heeft aan *meer dan dertig* « nonnekens » de decoratie vergund van 't eerelegioen ! Merkt wel aan, dat heel Frankrijk slechts een vijftigtal vrouwen telt die zulke onderscheiding hebben verkregen.

* * *

M. Doumer, tegenwoordige gouverneur van Tonkin, was vroeger, toen hij in Frankrijk was, een voorstander der verwereldlijking van het onderwijs en een eerste papenvreter. Zijn verblijf in het verre oosten moet hem tot betere gedachten gebracht hebben, want hij heeft den broeder-overste der christelijke scholen doen verzoeken, hem meesters te bezorgen, om in Tonkin fransche scholen te openen. Hij houdt er aan dat die scholen door Broeders bestuurd worden. Wat les weeral voor de vijanden van het christelijk onderwijs !

* * *

Bresci, die nog te Milaan is om met eenige verdachte personen te worden geconfronteerd, is reeds aan het afzonderingssysteem onderworpen. Hij is zeer stil en slechts nu en dan verbleekt hij of beeft. Hij mag met niemand spreken. Uren lang zit hij soms met 't hoofd in de handen. Bij eene ondervraging door een lid der magistratuur, weigerde hij te spreken en op de bedreiging met strafverzwaring, schudde hij onverschillig 't hoofd. Driemalen daags wordt hij door den kolonel der karabiniers bezocht. Bresci zal naar Porto Longonie worden gezonden, de eenige gevangenis met onderaardsche cellen. Men vermoedt dat hij de ontzettend zware straf niet lang ondergaan zal ; veel sterkere mannen zijn na enkele jaren er onder bezweken ; anderen werden reeds na korten tijd waanzinnig.

LEVE PRINS ALBERT !

't Was dinsdag, 2 October, dat te Munchen het huwelijk werd ingezegend van Z. K. H. prins Albert van België met H. K. H. hertogin Elisabeth in Beieren.

Voor alle koningstrouwe Belgen, voor de overgroote meerderheid der Belgische bevolking, was deze dag een blijde feestdag.

Mogen de gebeden en de heilwenschen, die de inzegening vergezellen, zich ten volle verwezenlijken, voor het geluk en het welzijn van ons vorstenhuis, voor het geluk en het welzijn van onzen toekomstigen Koning en voor onze toekomstige Koningin !

Als goede burgers, verheugen wij ons over deze blijde gebeurtenis ; nauwe banden hechten onze bevolking aan het vorstenhuis, dat onze voorvaderen vrij en ongedwongen op den troon geroepen hebben ; en, hebben wij gedeeld in den rouw, die soms onverbiddelijk onze vorsten trof, uit ganscher hart nemen wij vandaag deel in hunne vreugde.

Wanneer wij deze gevoelens van gehechtheid aan den troon en van getrouwheid aan onze vorsten als de grondslag onzer vaderlandsliefde beschouwen, dan is dit omdat, bij het Vlaamsche volk, vaderlandsliefde gesteund is op gezonden zin en op het ware besef van onzen plicht en van onze belangen.

Door hun karakter, hebben onze vorsten den eerbied afgedwongen hunner onderdanen en van den vreemde ; door hunnen geest van initiatief, waren zij immer de baanbrekers van vooruitgang ; België, dat leeft van arbeid, handel en nijverheid en dat in vrede en rust het onderpand van voorspoed en rijkdom ziet, looft dankbaar zijne vorsten, die niets verwaarloosden om dien geest te bevorderen en steeds op de hoogte waren hunner zending.

Z. K. H. prins Albert en zijne doorluchtige gemalin zullen, wij zijn er van overtuigd, de overleveringen onzer eerste vorsten bewaren.

Beide stammen uit familiën, waarvan de huiskring werd gesierd door de schoonste deugden en beide ontvingen van hunne ouders het voorbeeld van echtelijke trouw, van plichtsvervulling, van christenzin en eerlijken levenswandel.

Versierd met zulke gaven des harten, opgeleid en ontwikkeld met het oog op de verheven lotsbestemming die hun te wachten stond, mogen wij vol betrouwen de toekomst tegemoet zien.

Wij zijn overtuigd dat de jonge prins, met hart en ziel, de belangen van ons vaderland en van het Belgische volk genegen is.

't Is omdat wij deze overtuiging hebben, dat wij zulk innig deel nemen in zijn geluk en dat wij dezen grooten stap in zijn leven begroeten als het blijde voorteeken van gelukkige dagen in het vorstenhuis en ook voor het vaderland.

Aan de jonge prinses, zijne levensgezellin, die eens Koningin der Belgen zal wezen, richten wij de diepgevoelde hulde onzer vereering en verkleefdheid. Reeds heeft zij de harten der Vlamingen gewonnen bij het verheugend nieuws, dat zij de Vlaamsche taal, de taal van de meerderheid der bevolking, aanleerde, te samen met de geschiedenis, de zeden en gebruiken van ons land.

Wanneer zij, dochter van een eenvoudigen vader, tegenover onze bevolking diens edel voorbeeld wil volgen en zich meer vereenzelvigen met het volk, dan het Hof tot hiertoe deed, dan zal de gehechtheid, die wij koesteren voor onze vorsten, nog meer in ware liefde overgaan.

Met vaderlandsche vreugde vieren wij dus allen de echtverbintenis mee, dinsdag te Munchen gesloten.

Leve prins Albert ! Leve prinses Elisabeth !

En dat God hunnen echt zegene en dat zijn zegen ook neerdale op ons geliefd België !

DE MIRAKELS VAN LOURDES.

Als de vrijdenkers van de mirakels van Lourdes hooren klappen, dan is het juist alsof zij het op de zenuwen krijgen. — Dan komt er een ellenlange reesem lasteringen, beschimpingen, spotterdijen, verdachtmakingen van hunne lippen gerold of uit hunne pen gevloeid, maar aan redeneeren, daar kunt ge ze niet aan krijgen.

Blind ! ziende blind ! zijn ze.

Dom ! aartsdom, is hunne handelwijze.

Ze zouden goed durven, als 't moest zijn om hunnen haat tegen den godsdienst lucht te geven in vollen middag, in volle straat gaan staan, hunne oogen toenijpen en uitroepen : daar bestaat geen zon !

Wel doet uwe oogen open en ziet !

't Zelfde gebeurt met de mirakels van Lourdes. Doet uwe oogen open !

Komt niet af met te zeggen dat de geneeskunde ook verzworen lichaamsdeelen genezen kan.

De geneeskunde geneest langzaam ; te Lourdes gebeuren de meeste genezen meestal plotseling.

De geneeskunde gebruikt geneesmiddelen, een lang nauwgezet onderzoek, eene verstandige ingewikkelde behandeling.

Te Lourdes, **niets** van dit alles, *niets !* Het water der grot is scheikundig onderzocht geworden en bezit niet de minste genezende kracht.

Bedenk eens goed dat honderd groote, jarenoude etterende wonden en zweren die in eenen enkelen stond tot breede litteekens werden gemaakt !

Bedenk hoe gezwellen, huidziekten en teringlijders werden genezen !

Bedenk hoe kreupelen en lammen plotselings opstonden en liepen !

Bedenk hoe dooven hoorden en blinden zagen !

Bedenk dat minstens *drij-honderd geneesheeren* het feit der wonderen van Lourdes hebben bestatigd.

Bedenk dat eene ernstige geneeskundige commissie, onpartijdig samengesteld, sedert 1858 de wonderen onderzoekt, er velen zelfs van de hand wijst ; want al roept men *mirakel*, daarom moeten wij dit seffens niet gelooven.

Als ge dit alles goed nagaat, moet ge dan niet bekennen dat zij ziende blind zijn en aartsdom, de vrijdenkers als zij schrijven : de mirakels van Lourdes zijn leugens, want mirakels zijn onmogelijk !

Mirakels zijn zeker mogelijk : God, die de wetten der natuur heeft vastgesteld, kan ook die wetten omkeeren. Dat is zonneklaar. Zulks doet Hij te Lourdes ter verheerlijking zijner Heilige Moeder. Al zijn de wonderen van Lourdes geen punt van ons geloof, toch is het voor een kalm, bezadigd, nadenkend mensch moeilijk, onmogelijk, ze in twijfel te trekken.

De goddelijke Meester heeft eens gezegd aan de leerlingen van Joannes ! « *Blinden zien, kreupelen wandelen, melaatschen worden gereinigd, dooden verrijzen, aan armen wordt het Evangelie verkondigd : zalig hij, die aan mij niet zal geërgerd hebben !* »

En de scharen vervuld van ontzag en eerbied, verheerlijkten God, die eene zoodanige macht aan de menschen gegeven had.

De hooge raad der Joden kwam ook bijeen, doch daar waaide een geheel andere wind : « Wat zullen wij aanvangen ? *Want deze mensch doet vele wonderen.* Indien wij Hem aldus laten voortgaan, zullen allen in Hem gelooven. »

Hoe wijs die schare, die God verheerlijkte.

Hoe dom, hoe aartsdom die hooge Raad, die de mirakelen zag, *ze niet loochende, ze niet kon loochenen*, ze erkende zelfs..... en toch niet geloofde in de godheid van Jezus-Christus.

Ziende was hij blind !

HET GAZETSCHRIJVEN.

Eene gazet schrijven, is toch een aangenaam stieltje !

Bevat het blad te veel politiek, dan zegt men : het blad is te droog.

Staat er weinig of geene politiek in, dan zegt men : het is niet op de hoogte.

Zijn de letters groot, dan staat er niet genoeg in te lezen.

Zijn de letters klein, dan is het slecht voor de oogen.

Bevat het blad ware geschiedenissen, dan zegt men dat het leugens zijn.

Bevat het er geene, dan zegt men : er staat vandaag niets in te lezen.

Geeft het eenige ditjes en datjes, dan is de opsteller een kwibus.

Geeft het er geene, dan is de opsteller een droomer.

Geeft het belangrijk nieuws, men zegt : dat staat ook in andere gazetten.

Geeft het een artikel dat de vrouw behaagt, dan is den man ontevreden ; behaagt het den man, dan is de vrouw zoo kwaad als een rups.

Spreekt het van iemand, dan is het voor den eenen te veel, voor den anderen te weinig.

Vergeet het van iemand te spreken, dan handelt de opsteller uit vijandschap, enz.

Ja, het stieltje van dagbladschrijver is niet aangenaam.

Gemeenteraad van Tongeren.

Zitting van maandag 1 October 1900.

Tegenwoordig : MM. Meyers, burgemeester, Delvoie en Neven, schepenen, Deckers, Jacques, Modave, Schaetzen, Vanden Bosch, Van Vinkenroy en Voncken, leden.

Het proces-verbaal der vorige zitting wordt gelezen en goedgekeurd.

M. DE BURGEMEESTER geeft lezing aan den raad van eenen brief van M. den Dokter A. Ghinéau, door denwelken deze laatste zijn ontslag als gemeenteraadslid geeft om gezondheidsredenen.

M. DE BURGEMEESTER deelt verscheidene stukken aan den raad mede, onder anderen eenen brief van M. den Gouverneur, betrekkelijk de bijgevoegde werken aan de gemeente jongensschool uit te voeren ; van eenen brief van M. den Commissaris van politie, meldende dat het tribunaal van elkele politie van Tongeren het gemeente reglement over het rondleuren onwettig verklaard heeft ; van eene vraag van inwoners van het Geebroek, vragende het plaatsen van eene pomp in hunne wijk.

Inwoners van Tongeren en omstreken vragen aan den raad dat de opening der markten zoo vastgesteld zijn om 5 ure 's morgends in den zomer en 6 ure in den winter.

Het comiteit der feesten die zullen ingericht worden te Kortrijk, met het doel den slag der Gulde Sporen te herdenken, vraagt aan den raad eene geldelijke tusschenkomst in de kosten van het gedenkteeken dat gaat vervaardigd worden.

De Burgemeester van Herstal vraagt aan den raad een verzoekschrift te steunen dat aan M. den Minister van ijzerenwegen gaat verzonden worden, ten einde de inrichting te bekomen van eenen trein die dagelijks van Luik naar Tongeren om middernacht zou vertrekken.

De raad gaat tot dedagorde over :

1° *Verslag over het bestuur en den toestand der stadszaken in uitvoering van artikel 70 der gemeentewet.*

M. DE BURGEMEESTER geeft lezing van het verslag. Daaruit blijkt dat de gemeenterekening sluit met een overschot van fr. 47887-44.

M. DE BURGEMEESTER vestigt de aandacht van den raad op de volgende punten : 1e Tijdens de stemming der begrooting voor 1901, zullen er nieuwe geldmiddelen moeten verschaft worden, ten einde de kosten te dekken veroorzaakt door de inrichting eener waterleiding in onze stad. — 2e Op de vertraging gebracht in het aanleggen der buurtspoorweglijnen Tongeren-Wihogne, en Tongeren-Cortessem — 3e Op de gebrekkelijke wijze op dewelke de dienst van wegruiming der vuilnissen gedaan wordt. — 4e Er zullen herstellingswerken aan het stadhuis moeten uitgevoerd worden.

In hetgeen het aanleggen der buurtspoorweglijn Tongeren-Cortessem betreft, doet M. SCHAETZEN opmerken dat ingevolge de prijsverhooging der materialen, de gemeenten hunne tusschenkomst zullen moeten verhoogen. Reeds hebben de gemeenten Cortessem en Vliermael hunne eerste tusschenkomst verhoogd. Weldra zullen de andere belanghebbende gemeenten geroepen worden insgelijks hunne tusschenkomst te verhoogen.

2° *Toestand der kas. Proces-verbaal.* — Goedgekeurd.

3° *Gemeenterekening van 1899. — Neerlegging.*

M. DE BURGEMEESTER legt de rekening neder. De bevoegde commissie zal zich vereenigen, ten einde de rekening na te zien.

4° *Openbare bijstand. Wet van den 27 November 1891 Gemeenfonds. Verdeeling voor 1901.*

De 8/9 der som uit dien hoofde te betalen zullen gedragen worden door de Burgerlijke Godshuizen ; het laatste 1/9 door het Bureel van Weldadigheid.

6° *Verkoop van oud lood, zink en ijzer. Aanbesteding.* — Goedgekeurd.

7° *Opcenten — Hernieuwing.*

De raad beslist de opcenten te behouden. Hij zal de koninklijke toelating vragen, ten einde gemachtigd te zijn de opcenten gedurende een nieuw termijn van 6 jaren te kunnen behouden.

8° *Werken aan het koninklijk Atheneum uit te voeren.*

De uitvoering dezer werken wordt uitgesteld.

9° *Inrichting eener waterleiding. Voorstel aangeboden door de gemeente Rutten. Advies.*

M. Neven zegt dat hij het ontwerp onderzocht heeft dat door M. Peters opgemaakt is. Hij meent dat het gevaarlijk zijn zou heden eene beslissing te nemen. Indien men het ontwerp aanneemt, zou men dan den « motor » te Rutten moeten plaatsen, zelfs in geval dat men de molen niet zou kunnen koopen, die op het grondgebied derer gemeente gelegen is ? Het ware verstandelijker den « motor » te Tongeren dan te Rutten op te richten. In de stad zou hij nog kunnen dienen tot het voortbrengen van het elektriek licht. Te Rutten geplaatst, zou de « motor » enkel tot de waterleiding kunnen dienen.

Indien wij een gunstig advies uiten, verbinden wij ons jegens de gemeente Rutten.

M. DELVOIE. — Wij kunnen een gunstig advies geven, onder zeker voorbehoud, zonder ons jegens de gemeente Rutten te verbinden.

M. DE BURGEMEESTER. — Wij hebben beslist aan het gouvernement eene beraadslaging te overhandigen, die het ontwerp, door M. Peters opgesteld, aanneemt. Vooraleer eene beslissing te nemen, zouden wij goed doen te wachten dat het gouvernement het ontwerp goedkeurt. Dan eerst zouden wij eene beslissing moeten nemen. Het gunstig advies dat wij te geven hebben, kan eerst uitwerksels hebben na de goedkeuring van het Gouvernement.

M. VONCKEN. — Indien wij de goedkeuring van het gouvernement afwachten, vooraleer ons advies te geven, zal er nogmaals eene nieuwe vertraging ontstaan.

M. DELVOIE. — Dat is onaanveerig. Het geldt hier twee verschillige zaken.

M. DE BURGEMEESTER. — Zou er geen bestuurlijk kontrakt ontstaan uit hoofde onzer bijtreding aan het voorstel der gemeente Rutten ?

M. NEVEN. — Het ontwerp door de gemeente Rutten aangeboden, spreekt van de plaatsing doch niet van de exploiteering der waterleiding, en zulks is eene leemte. De raad beslist dat het ontwerp naar de gemeente Rutten zal teruggezonden worden, ten einde haar toe te laten deze leemte aan te vullen.

10° *Plaatsing van lantaarnen.*

M. NEVEN zegt dat de lijst der nieuwe te plaatsen lantaarnen, in commissie opgemaakt geworden is. Zij beloopt een tiental lantaarnen. Men zal met fr. 500 de som moeten verhoogen welke uit dien hoofde in de begrooting ingeschreven is.

M. DE BURGEMEESTER. — Zou eene som van fr. 500 wel voldoende zijn ?

M. DELVOIE zegt dat de geldmiddelen, over dewelke de stad beschikt niet toelaten deze uitgave te doen. Immers, het voorziene krediet van fr. 500 zal ontoereikend zijn. Men zal overigens eenen nieuwen lantaarnaansteker, met een tractement van fr. 600 moeten benoemen. Het plaatsen der lantaarnen waarvan spraak is, zou dus eene uitgave van boven de fr. 1000 voor gevolg hebben. Overigens, nieuwe aanvragen om nog op andere plaatsen om nog op andere plaatsen lantaarnen te bekomen, zullen zich voorzeker opdoen.

M. DE BURGEMEESTER. — Wij zullen een bestek doen opmaken, om te weten hoeveel de lantaarnen en hoeveel het aansteken ervan kosten zullen.

M. DELVOIE. — Indien wij over de noodige geldmiddelen beschikten, zouden wij tot veel nuttigere werken moeten overgaan, bij voorbeeld tot de vergrooting van het kerkhof...

11° *Bureel van Weldadigheid. Rekening van 1899.* — Goedgekeurd.

12° *Idem. — Verpachting van grond. Reclamatie.*

De raad geeft een ongunstig advies over de verpachting.

13° *Grafmaker. — Traktement.*

Het tractement van den grafmaker wordt op fr. 550 vastgesteld.

Vooraleer de zitting te sluiten, beslist de raad, de leerlingen welke in den algemeenen wedstrijd onderscheidingen bekomen hebben, in de groote zaal van het stadhuis te ontvangen en hun belooningen, bestaande in boeken, aan te bieden.

De plechtigheid zal aanstaande maandag, om 4 ure, plaats hebben.

HET VERWISSELD KIND

25ste VERVOLG.

— Op dien eigen dag, toen het kind stierf ?

— Op dien eigen dag, ja, antwoordde zij zonder aarzelen.

— Lady Woodroffe, ik kan niet gelooven wat gij daar zegt.

— Gij kunt gelooven of niet gelooven wat gij wilt. Maar niet op gelooven, op bewijzen komt het aan ; gij kunt niet bewijzen dat ik een kind gekocht hebt. Hoogstens kunt gij bewijzen dat eene andere vrouw zich uitgaf en handelde onder mijnen naam. Dit raakt mij niet. Mijne reputatie zal daaronder niet lijden. Wie zal er, tegen mijne verklaring in, gelooven dat ik, Lady Woodroffe, eene voorgangster, mijnheer, in eene wereld waarvan gij en uws gelijken niets afweten, de wereld, die strijd voor de bevordering van menschlievendheid en liefdadigheid en reinheid van zeden, wie zal er gelooven, mijnheer, dat ik mij verlagen zou tot eene misdaad, zoo laag en zoo doelloos ?

— Dat zullen wij zien, Lady Woodroffe. Dat zullen wij zien.

— Ja ja, dat zullen wij zien ! Maar ik zeg u, wanneer het tot publiciteit komt, dan zal de smet niet geworpen worden op mij, noch op Sir Robert Steele, den hoog aangeschreven doktor en geleerde, maar op die personen die voor vijftig pond haar eigen eenig kind verkochten, om zichzelf uit het armhuis te houden. Er zal niets te bewijzen vallen, ik herhaal het, dan dat de eene of andere onbekende vrouw zich noemde onder mijnen naam.

— Gij vergeet dat gij herkend zijt geworden uit uw fotografie.

— Na vier-en-twintig jaar ? Welke vrouw van negen-en-veertig kan er, na vier-en-twintig jaar nog met zekerheid herkend worden uit eene fotografie. Ik daag u uit om langs dien weg voor den rechter iets tegen mij te bewijzen !... En nu, M. Richard Woodroffe, wat hebt gij nog meer te zeggen ?

— Alleen dit nog. Ik ben hier gekomen Lady Woodroffe, in de hoop dat mijne meedeelingen u het gevaarlijke van uwe positie zouden hebben doen beseffen. Ter wille van die arme moeder, die onder haar hartzeer baast bezwijkt, hoopte ik dat gij bekennen zoudt.

— Bekennen ? Ik bekennen ? Gij spreekt alsof ik eene gewone misdadigster was !

— Neen, zegde Richard, geen gewone.

Lady Woodroffe stond op en ging bij het vuur staan. Hare trekken schenen ouder, hare houding slapper. Zij legde de hand op de schouwplaat, als om een steun te zoeken, en langzaam, schier treurig, sprak zij :

— Ik geloof, mijnheer, dat als gij wist wat eene aantijging als deze voor iemand in mijne positie zeggen wil, als gij beseffen kondt hoeveel leed gij mij er mee aandoet en hoeveel kwaad gij er mee kunt stichten, ik geloof, dat gij er dan van zou aflaten.

— Dat kan ik niet. Ik handel voor iemand anders.

— Gij speelt een spel. Ik beschuldig u niet van lage bedoelingen. Maar, gij speelt een spel en gij wilt winnen.

— Juist.

— Hebt gij u zelven weleens de eenvoudige vraag gesteld, of het voor mij mogelijk zou zijn eene dergelijke misdaad te hebben begaan en haar dan te bekennen ?

— Ik moet mijn spel winnen, lady Woodroffe, en ik geloof dat ik het al gewonnen heb.

— Nog niet, nog niet. En wees er zeker van, mijnheer, gij zult het niet winnen, tenzij ik het u laat winnen.

— Wij zullen u het vuur aan de schenen leggen, mevrouw.

— M. Richard Woodroffe, gij zijt hier gekomen om een laatste beroep te doen op mij. Laat mij nu ook een laatste beroep doen op u. Ik ben eene vrouw, zooals gij misschien weet, van heel veel aanzien in de wereld. Eene aanklacht, zooals gij tegen mij zoudt willen inbrengen, zou niet alleen mij ten gronde richten, maar tevens een groot aantal vereenigingen en instellingen, waarvan ik het hoofd en de ziel ben. Duizenden weezen, meisjes uit den werkmansstand, arme Magdalena's en andere ongelukkigen zouden hunne beste vriendin verliezen. Want alleen door mijn woord en door mijne pen blijft de hulp hun toestroomen... Kan nu de vrouw, voor wie gij optreedt, daaraan niet eens denken ? En dan, iets anders. Die jonge man, dien zij haar zoon noemt, denkt zij hem gelukkiger te maken door hem neer te halen uit den stand, uit de positie in welke hij is grootgebracht ? Stuur hem de wereld in, vernederd en beschaamd in zijne eigen oogen en in de oogen van zijne vrienden, en hij zal zinken als een steen. Gij noemt hem uw halfbroeder. Om u de waarheid te zeggen, M. Woodroffe, hij heeft in zich meer ondeugden, dan deugden.

— Dat geloof ik wel !

— Als hij nu zeven duivelen in zich heeft, dan zal hij er na die onthulling zeven-en-zeventig in zich hebben.

— Ook dat geloof ik geerne. Maar ik kan mij daardoor niet laten terughouden.

— Kunt gij die arme vrouw niet overreden zich verder stil te houden en zich tevreden te stellen met hetgeen zij zelf gezien en u bewezen heeft ?

— Neen.

— Kunt gij haar niet herinneren dat zij haar kind verkocht heeft onder voorwaarde van nooit meer naar hem om te zien, niet te onderzoeken waar hij gebleven en wat er van hem geworden was ?

— Neen, dat kan ik niet. Zij heeft haar zoon gezien ; zij weet wie hij is ; en nu verlangt zij uwe erkentenis. Geef haar die, en dan, dan zullen wij zien wat er verder gebeurt.

Lady Woodroffe ging weer zitten, met een diepen zucht.

— Het zij dan zoo, sprak zij. Ga uw gang. Doe wat gij wilt.

Dick Woodroffe zag haar aan met een soort van medelijden, zelfs van eerbied. Deze vrouw had hare positie gehandhaafd door eene aaneenschakeling van schaamtelooze leugens, en thans bekende zij feitelijk dat het leugens waren.

Doch zij had ook zooveel te verliezen : haren hoogen stand onder kerkelijken en filanthropen, hare reputatie, de achting, die zij zich door een onberispelijk leven en door groote bekwaamheden verworven had. Dit alles werd bedreigd.

— Mevrouw, zegde hij, met iets van aandoening in zijne stem — ik zou er niet over gedacht hebben, u met deze zaak lastig te vallen, als het niet was voor die arme dame, welke nog slechts in het leven gehouden wordt door de hoop en het geloof, dat haar zoon haar zal worden teruggegeven. Ik verzeker u dat ik meelijden met u voel...

— Meelijden... ?

Zij sprong op hare voeten met het vuur van woede in hare oogen. Het is gelukkig iets zeldzaams, eene vrouw van beschaving overmeesterd te zien door drift. Doch de mogelijkheid bestaat altijd.

In het hart van het zachtste maagdelijn, van de fijnste opgevoede en best afgerichte dame, ligt diep verborgen, de tiegerin, de vischklad, de helleveeg.

Dit eene woord nu, meelijden, was voor lady Woodroffe de druppel, die den emmer deed overvloeien. Zij overstelpte opeens den ongelukkigen Dick met eene wolkbreuk van scheldnamen. Zij raasde en tierde, zelf niet wetende wat zij zegde, uitdrukkingen bezigende die aan hare lippen tot nu toe vreemd waren gebleven, en die zij zich later niet meer herinneren kon.

Hij antwoordde niet. Toen zij had uitgeraasd, wierp zij zich op eenen stoel en bedekte haar gelaat met hare handen.

Hierop liet Dick haar heel bedaard alleen.

XXIX.

Dick Woodroffe sloeg met een hangend hoofd den weg huiswaarts in. Voor de tweede maal had hij leeren inzien dat zijne bewijzen toch, op stuk van zaken nog niet zoo volkomen overtuigd waren.

Tegenover de bewering van eene hooggeplaatste en hooggeziene dame, dat zij nooit van haar leven te Birmingham was geweest en dat zij op den dag van den beweerden dood van haar kind in Schotland was — tegenover deze bewering kon geen ander tegenbewijs worden aangevoerd, dan de verklaring van een oud man, sprekende over eene gebeurtenis van vier-en-twintig jaar geleden, en dan nog eene voorgewende persoonlijke gelijkenis.

Zou dit voldoende blijken ?

Dick zelf was van de zaak volkomen zeker. Maar zouden zijne bewijzen als geldig worden aangenomen in een gerechtshof ?

Terwijl hij hierover zoo liep te peinzen, voelde hij eensklaps eene hand op zijn schouder. Het was de hand van Sir Robert Steele, die, na de volbrachte dagtaak, bezig was een luchtje te scheppen.

— Zoo, Dick ! riep hij, ik heb u niet gezien, sedert wanneer ?

— Sedert dien avond, toen gij die studie maaktet over de wet der erfelijkheid.

— O, gij bedoelt, toen gij bij mij hebt gegeten ? Ja, Dick, jongen, ik heb sedert dien aardige dingen van u gehoord.

— Dat zal wel waar zijn. Lady Woodroffe zal u wel alles verteld hebben.

— Hoe gij in troebel water hebt gevischt, en niets gevangen... Ja ja ; ik heb ook Mevr. Haveril ontmoet. Eene zeer belangwekkende vrouw ! Maar zij moet naar huis gaan en zich stil houden... Houdt haar stil, Dick. Berg uw hengel weg, en beweeg die goede dame om rustig te blijven en haren mond te houden.

— Dat zal ik, zoodra zij haren zoon terug heeft. Wij hebben hem gevonden, weet ge ?

— Ik hoor er zoo iets van. Gij denkt dat het sir Humphrey, niet waar ?

— Wij zijn er volkomen zeker van. Lady Woodroffe heeft u zeker ook wel gezegd wat wij gedaan hebben ?

— Zoo het een en ander, ja... En dus kunt gij nu de zaak bewijzen ?

— Voor ons zelf, bijzonderlijk. En zeker ook voor de openbare meening, zoodra het geval er publiek wordt. Maar in rechten, ja, in rechten hapert er nog een punt.

— Een punt, ja ! Een punt maar, altoos maar dat eene punt ! Ik hoef niet te vragen welk punt dat is.

— Neen, want gij zelf zijt degene, die het ons aan de hand kan doen.

— Waarlijk ? vroeg de doktor droog. Nu, als daarop gewacht wordt, mijn beste Richard, dan geef ik u den raad om gerust uwe paperassen in de snippermand te werpen en weer aan uw eigen werk te gaan. Hij bleef staan, want zij waren voor de deur van zijne woning. Kom binnen, zegde hij. Zoo, beste jongen ! Ga nu eens zitten en laat ons over die zaak eens spreken. Vooreerst zegt gij, dat er nog maar een schakel in den keten ontbreekt ; en ten tweede, dat ik de eenige persoon ben, die deze schakel leveren kan. Nu, als dat zoo is, reken er dan maar vast op dat ik dat niet zal doen.

— Dat gij dat niet wilt doen, bedoelt gij ?

— Zooals gij verkiest. Het onderscheid tusschen zullen en willen is voor de regels van de syntaxis soms te fijn.

— Maar beste Sir Robert, bedenk toch eens wat een massa ik nu reeds bewijzen kan ! Ik kan bewijzen, vooreerst...

— Stil maar ! Die heele opsomming is overbodig. Ik weet er alles van... Gij hebt juist genoeg materiaal tot het op touw zetten van eene cause célèbre, een reusachtig schandaal. Gij kunt Lady Woodroffe het leven vreeselijk onaangenaam maken, en gij kunt dien jongen man, haar zoon, tegen u zelf heel vinnig in het harnas jagen.

— Daar geef ik niets om ! Ik zal naar hem toe gaan en tot hem zeggen : Zie eens hier ! Wij zijn halfbroeders, en gij zijt geen aristocratisch jonkertje, maar de volle neef van een heelen troep zeer ordinaire menschen die garnalen en schol eten bij de thee, en erg plat praten, en erg burgerlijke manieren hebben. Gij zijt kortom, een schooier, zooals ik ! En dan zal ik hem harelijk feliciteeren.

— Dat genoegen gun ik u van harte. Maar veroorloof mij eene opmerking. Gij spreekt voortdurend van wij dit en wij dat. Wie zijn die wij ? Gij alleen ? Gesteld, dat gij met uwe aanklacht in de gerechtszaal verschijnt. Wie zal u dan bijspringen.

— Vooreerst mijn oude doktor uit Birmingham.

— Uw oude doktor uit Birmingham zal geen enkel jurylid overtuigen tegenover Lady Woodroffe's stellige verzekering dat zij in Schotland was en dat dus eene andere vrouw zich te Birmingham voor haar moet hebben uitgegeven. En aan het voorgewende herkennen van dit portret, na vier-en-twintig jaar, zal er niemand waarde hechten.

— Goed ! Wij zullen wel een middel vinden om het publiek voor deze geschiedenis te interesseeren. Er is juist iets gebeurd, wat mij eene gelegenheid aan de hand doet.

— Wat dan ?

— Mijn vader is dood. Hij was ook Humphrey's vader. Hij stierf gisteren.

— Zoo ? Wel ik neem deel in uw verlies.

(Wordt voortgezet.)